

FASTIGHETS- OCH GATUKONTORET

Krisledningsplan

Foto: Lars Bendroth

Innehåll

1	Krisledningsplan.....	3
1.1	Syfte med planen	4
1.2	Krisledningsorganisation under normalläge	4
1.3	Aktivering av krisledningsorganisationen	5
1.4	Bemanning och organisation	5
1.5	Avslut	7
1.6	Utvärdering och revidering	7
1.7	Bilagor.....	8
2	Bakgrund	9
2.1	Vad är en kris?	9
2.2	Krisledningsplan.....	9
2.3	Vem är ansvarig?	10

1 Krisledningsplan

Kriser kan orsakas av olika typer av oönskade händelser och vara av många slag och karaktärer – vad som kommer att inträffa kan inte alltid förutses. Grunden i fastighets- och gatukontorets krishantering är därför flexibilitet och proaktivitet.

Som förvaltare av allmän platsmark och stadens kvartersmark i Malmö krävs att fastighets- och gatukontoret, FGK, har en god förmåga att hantera komplexa händelser som kan uppstå. FGK har valt att skapa en god förmåga genom en ledningsberedskap som är tillgänglig dygnet runt, en krisledningsorganisation för hela förvaltningen, samt en särskild organisation för större evenemang. Krisledningsorganisationens mål är att i tidigt skede hantera händelser, för att minimera negativa konsekvenser för både samhället och den egna organisationen.

Planen ska underlätta beslutsfattande under pågående kris så att skador på människor, egendom och miljö helt undviks, eller minimeras.

Under kapitel 1 avhandlas förvaltningens krisledningsorganisation under normalläge och i en kris. Kapitel 2 berör krishantering i allmänhet och beskriver ansvarsförhållanden mellan förvaltningens och stadens centrala krisledning.

1.1 Syfte med planen

Det övergripande syftet med krisledningssplanen är att säkerställa fastighets- och gatukontorets förmåga att hantera kris eller hot om kris. Målet med krishantering är att säkerställa att verksamheterna fortsatt kan bedrivas och ge stöd till Malmöbor trots en negativ påverkan av en oönskad händelse.

Planen avhandlar på ett övergripande vis grundläggande ansvarsområden och arbetssätt. Detaljerade beskrivningar finns i bilagor som uppdateras kontinuerligt. Planen ska göra mandat och rutiner tydliga, för en stabil uppstart av krisledningsorganisationen.

Förvaltningens krishantering under oönskade händelser utgår, i enlighet med Malmö stads centrala krisledningsplan, från ordinarie ledningsorganisation och processer men med anpassat stöd med utgångspunkt i händelsens omfattning och karaktär. Det åligger respektive berörd förvaltning, bolag eller förbund att vid behov självständigt initiera en aktivering av anpassad ledning och stöd som kan stärka den ordinarie ledningsorganisation.

1.2 Krisledningsorganisation under normalläge

Fastighets- och gatukontoret klarar relativt stora påfrestningar i normalläget i och med en god flexibilitet i organisationen samt en inrättad ledningsberedskap.

Fastighets- och gatukontorets ledningsberedskap är förvaltningens kontaktväg utanför kontorstid och kan agera som beslutsfattare enligt i ledningsgruppen beslutad beskrivning (se bilaga).

Ledningsberedskapen har utöver detta ett flertal arbetsuppgifter såsom t ex att:

- hantera händelser inom fastighets- och gatukontorets driftansvar av den allmänna platsmarken med tillhörande anläggningar och som är av större eller särskild karaktär och som inte anses vara vanliga kundtjänstärenden. Händelserna härrör som exempel från akut fara, skada och vandalisering, väder, oljeutsläpp, sjunkna båtar i småbåtshamnar och liknande.
- förbereda beredskap för större planerade händelser i staden (t ex statsbesök, större externa event och demonstrationer) tillsammans med TIB, polis, räddningstjänst och andra förvaltningar.
- hantera olovligt boende på Malmö stad ägd mark för fastighets- och gatukontorets, serviceförvaltningens och fastighetskontorets räkning dygnet runt.
- agera som saneringsledare vid oljesanering (se särskild plan – Oljeskyddsplanen).

Ledningsberedskapen utgör TIB:ens (stadskontorets tjänsteperson i beredskap), polisens, räddningstjänstens och andra förvaltningars ingång till och dialogpartner med fastighets- och gatukontoret under icke ordinarie arbetstid.

1.3 Aktivering av krisledningsorganisationen

Ledningsberedskapen eller förvaltningsdirektör har rätt att ta beslut om att aktivera fastighets- och gatukontorets krisledning (anpassad ledning).

1.4 Bemanning och organisation

1.4.1 TEKNISKA NÄMNDEN

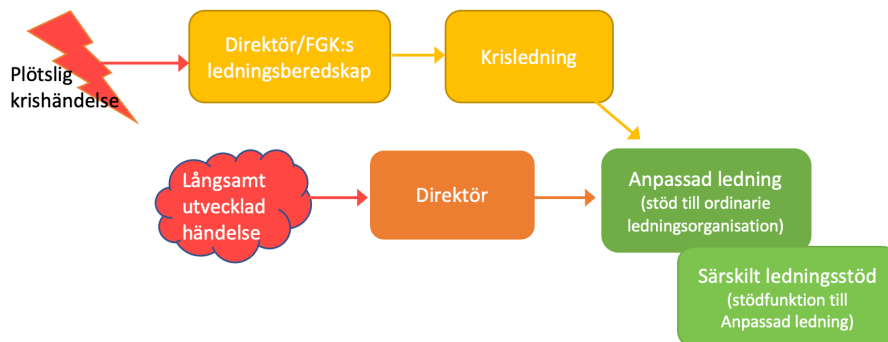
Förvaltningsdirektören ska under kris säkerställa en kontinuerlig kontakt med nämndens ordförande för att hålla denne informerad och vid behov kunna lyfta frågor till nämnden.

Denna plan avhandlar inte politikens eventuella krisledning. Inför varje mandatperiod fastställs beslutsordningen för krisledning inom nämnden. I nämnden är presidiet utsett till nämndens krisledning.

1.4.2 KRISORGANISATION

1.4.2.1 Krisledning/Anpassad ledning

Förvaltningens krishantering under oönskade händelser utgår från ordinarie ledningsorganisation och processer men med anpassat stöd med utgångspunkt i händelsens omfattning och karaktär.

Vid hastigt påkomna kriser består Krisledning inledningsvis av jourhavande i ledningsberedskapen, beredskapssamordnare och kommunikationschef eller kriskommunikatör. Efter hand förändras Krisledning till Anpassad ledning när berörda chefer/verksamhetsansvariga/experters utses beroende på typ av kris.

Förvaltningsdirektören (eller jourhavande i ledningsberedskapen utanför kontorstid) beslutar om sammansättningen av funktioner i Anpassad ledning baserat på den oönskade händelsens omfattning och karaktär.

Vid långsamt eskalerande kriser (som inte föregås av en plötslig händelse) utses Anpassad ledning av direktören.

Den anpassade ledningens syfte är att stödja ordinarie ledningsorganisation så att den har en förmåga att upptäcka och följa en önskad händelse, samt

skapar förutsättningar för en effektiv hantering med korta beslutsvägar om åtgärder eller omställning av förvaltningens befintliga resurser.

En av förvaltningens viktigaste resurser är förvaltningens medarbetare. Därför kan en oönskad händelse kräva strukturer för information, dialog och samverkan med fackliga parter, för att säkerställa transparens i beslut, delaktighet och effektiv hantering.

Bedömning inför aktivering

Följande kan enskilt eller sammantaget vara indikatorer på ett behov av en aktivering av anpassad ledning.

- Malmöbor som är beroende av förvaltningens verksamheter kan eller har påverkats negativt
- Malmöbors ökade behov av stöd från förvaltningens verksamheter
- Stora delar av förvaltningens verksamhet kan eller har påverkats negativt
- Omfattande behov av samverkan med andra förvaltningar, myndigheter eller civilsamhällesaktörer

1.4.2.2 Särskilt ledningsstöd

Anpassat ledning kan, vid behov, fatta beslut om aktivering av ett särskilt ledningsstöd.

Ledningsstöd är en stödfunktion som kan bistå den anpassade ledningen och förvaltningens ordinarie ledningssystem med:

- Lägesbild
- Scenarioplanering
- Kontinuitetshantering
- Beslutsunderlag
- Extern rapportering om lägesbild, vidtagna och planerade åtgärder
- Intern samordning
- Extern samverkan

Ledningsstödet mål är att reducera eller eliminera negativ påverkan på förvaltningens verksamheter och vid givet läge bidra till att återställa befintliga resurser.

Ledningsstödet samordnas av förvaltningens beredskapssamordnare och bemannas av funktioner med medarbetare som har kompetenser som är relevanta för den oönskade händelsens karaktär och omfattning.

1.4.3 ÖVRIGA BEREDSKAPSORGANISATIONER INOM FASTIGHETS- OCH GATUKONTORET

1.4.3.1 Vinterberedskapen

Från slutet av oktober till i början av april finns en särskild beredskapsorganisation inom fastighets- och gatukontoret som är igång

dygnet runt och som bevakar väderleken och kallar ut vinterväghållningsresurser.

1.4.3.2 Malmöfestivalen

För Malmöfestivalen finns en egen säkerhets- och krisledningsorganisation och en uppdaterad säkerhets- och beredskapsplan tas fram varje år.

1.4.3.3 Övriga arrangemang/mötesplatser

För övriga arrangemang och mötesplatser, t ex Folkets park, kan tillfälliga krisledningsplaner tas fram vid behov.

1.4.3.4 Fordonflyttningsberedskap

Förvaltningen har en beredskapsgrupp som har mandat att fatta beslut om att flytta fordon som står felaktigt parkerade. En extern entreprenör ombesörjer flyttning och uppställning av fordon på anvisad plats.

1.5 Avslut

Förvaltningsdirektören eller dennes ställföreträdare fattar beslut om när krisledningsorganisationen ska upphöra.

Under störning, allvarlig händelse och extraordinär händelse som även involverar central krisledning gäller särskilda rutiner för avslut enligt den centrala krisledningsplanen.

Vid behov ska samtliga som tjänstgjort under krisen kallas till avlastande samtal exempelvis med hjälp av företagshälsovården.

1.6 Utvärdering och revidering

När krisen är över ska hanteringen av händelsen utvärderas. Vid långvariga kriser kan utvärderingar ske vid flera tillfällen under tiden. Baserat på lärdomar ska arbetsformer anpassas för att uppnå effektivare hantering och stärka förvaltningens motståndskraft inför kommande kriser.

Vid behov kan hjälp tas av Enheten för säkerhet och beredskap på stadskontoret.

Med utgångspunkt av utvärderingen ska krisledningsplanen revideras om behov anses föreligga.

1.6.1 ÖVERSYN OCH REVIDERING

Krisledningsplan ska i början av varje ny mandatperiod gås igenom för eventuell revidering. Vid större organisatoriska förändringar eller efter krishändelser som kan påverka planens innehåll ska planen ses över. Revideringar av plan beslutas Fastighets- och gatukontorets ledningsgrupp och går upp som ett informationsärende i Tekniska nämnden.

1.7 Bilagor

Det finns ett antal bilagor som ansluter till krisledningsplanen och som uppdateras löpande i verksamheten:

- Beskrivning av ansvarsfördelning
- Beskrivning av Ledningsberedskapen
- Checklistor/mallar för uppstart och stabsfunktioner
- Checklista - Lokaler och utrustning vid krishändelser
- Lärmlistor från Rapid Reach
- Manualer för dokumentationssystem

2 Bakgrund

2.1 Vad är en kris?

En kris är en allvarlig händelse som medför att en organisation inte kan bedriva sin verksamhet som vanligt. Det krävs t ex en större samordning, snabba beslut och mer omfattande mediehantering än i vardagen. Det kan handla om att leda och improvisera under ibland kaotiska och oförutsägbara förhållanden men kan också handla om att hantera sjukdom eller olycka på arbetsplatsen. Exempel på situationer som kan utlösa en kris är:

- Katastrofer, olyckor och allvarliga tillbud på eller utanför arbetsplatsen
- Våld och hot om våld
- Arbetskamraters död eller svåra sjukdomar
- Brand eller bombhot
- Förtroendekriser
- Pandemier

2.2 Krisledningsplan

Varför en plan?

Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap (2006:544 och SFS 2019-925) är det kommunens skyldighet att minst en gång per mandatperiod anta en plan för kommunens krisledning. I kommuner av Malmös storlek räcker det dock inte med en central plan för att säkerställa driften av den kommunala verksamheten vid en allvarlig händelse; Malmö stad har därför valt att kräva krisledningsplaner även på förvaltnings- och bolagsnivå. Nyttan med att ha en plan för sin krisledning kan tyckas självklar. Planen ger stöd i kaoset och med tydliga riktlinjer kan organisationen kallas in snabbt och dyrbara minuter sparas. Enkla checklistor ger stöd så att inte något glöms bort eller faller mellan stolarna. Denna krisledningsplan ersätter den tidigare beredskapsplanen och är i första hand inriktad på de kriser som hanteras av förvaltningen själv. Större extraordinära händelser samordnas av Malmö stads centrala krisledning.

2.3 Vem är ansvarig?

2.3.1 KOMMUNEN

Inom stadskontoret finns Enheten för trygghet och säkerhet som samordnar Malmö stads trygghetsarbete med fokus på förebyggande insatser.

Uppdragen gäller olycks-, brotts- och drogprevention, intern säkerhet och riskfinansiering samt krisledning och krisstöd. Intern säkerhet handlar om att Malmö stads verksamheter och egendom ska skyddas på bästa sätt. I detta inkluderas kommunens riskfinansiering och försäkringsskydd.

Uppdraget krisledning handlar om att samordna de olika kommunala verksamheternas krisledningsarbete samt att särskilt stötta den centrala krisledningen. Målet är en kommun som på ett flexibelt och uthålligt sätt klarar av att hantera allvarliga händelser.

Enheten för trygghet och säkerhet har ett ansvar för att samordna och följa upp kommunens arbete med trygghetsfrågor. Avdelningen ska bland annat samla in och systematisera information om olyckor, skador och risker samt föreslå åtgärder för hur kommunen kan möta dessa.

Vid större kriser aktiveras Malmö stads centrala krisledning. Den centrala krisledningsplanen för Malmö Stad finns på sidorna om krisberedskap i Komin.

2.3.2 BEREDSKAPSFUNKTIONERNA

Malmö stad en hög beredskap, med personal som är beredda att snabbt hantera uppkomna krissituationer.

Beredskapsfunktionerna för central krisledning består av tre tjänstemän på stadskontoret och en på arbetsmarknads- socialförvaltningen och som arbetar i nära samverkan. Funktionerna är kommunövergripande resurser som är verksamma och inriktade mot krishantering dygnet runt.

Beslutsfattare i beredskap (BiB) - BiBs uppgift är att bedöma och fatta beslut om hur mindre och större händelser i kommunen ska hanteras. BiB kan vid behov aktivera den centrala krisledningen.

Kommunikatör i beredskap (KiB) - KiB har till uppgift att hantera frågor rörande kriskommunikation.

Tjänsteperson i beredskap (TiB) - TiB motsvarar tidigare "larmfunktionen" och är kommunens "larmmottagare". TiB nås dygnet runt, året runt och är polis, räddningstjänst och andra myndigheters ingång i kommunen om något allvarligt skulle drabba Malmö.

TiBs uppgift är att löpande följa händelseutvecklingen i kommunen och i omvärlden för att kunna informera Beslutsfattare i beredskap (BiB) när en händelse inträffar som kan föranleda krishantering i kommunen.

Samordnare krisstöd i beredskap (Skib)

Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) Funktionen Samordnare krisstöd i beredskap (SKiB) utgörs av tjänsteperson på arbetsmarknads- och

socialförvaltningen. SKiB har ansvar för ledning, styrning och operativ verksamhet av det centrala krisstödet.

Vid allvarlig händelse där krisstödsbehov kan föreligga är SKiB kontaktfunktion för TIB. SKiBs initiala uppgift är att bedöma behovet av krisstöd samt fatta beslut om vilken omfattning av krisstöd som ska aktiveras. SKiB startar upp och leder en aktiverad krisstödsinsats.

2.3.3 FASTIGHETS- OCH GATUKONTORET

Ledningsberedskapen

Fastighets- och gatukontoret har en ledningsberedskap som är fastighets- och gatukontorets kontaktväg utanför kontorstid och som kan agera som beslutsfattare enligt beslutsattestreglementet dygnet runt.

Ledningsberedskapen utgör TIB:ens (stadskontorets tjänsteperson i beredskap), polisens, räddningstjänstens och andra förvaltningars ingång och dialogpartner under icke ordinarie arbetstid.

Beredskapssamordnare – representerar förvaltningen i kommunens beredskapsnätverk. Ansvarar för *Krisledningsplanen* tillsammans med Beredskapssamordnare arrangemang.

Beredskapssamordnare arrangemang - representerar förvaltningen i kommunens beredskapsnätverk gällande större arrangemang (t ex Malmöfestivalen). Ansvarar för *Malmöfestivalens krisledningsplan* tillsammans med Säkerhetssamordnare arrangemang.

Säkerhetssamordnare – representerar förvaltningen i kommunens säkerhetsnätverk. Ansvarig för säkerhetsfrågor på kontoret.

Säkerhetssamordnare arrangemang och mötesplatser – representerar förvaltningen i kommunens säkerhetsnätverk. Ansvarig för säkerhetsfrågor för förvaltningens arrangemang.

Informationssäkerhetssamordnare – stödjer verksamheterna genom rådgivning, utbildning och uppföljning inom hela informationssäkerhetsområdet. Exempel på detta är hur man hanterar personuppgifter, tar emot och hanterar begäran om registerutdrag, identifiera nya personuppgiftsbehandlingar samt informationsklassning.

